

Chávez: "Idag föddes en jätte!"

El camino de nuestros Libertadores

CELAC - i våra frihetshjältars fotspår

Latinamerikanska och Karibiska Gemenskapen

Eva Björklund

”Med 200-årsjubiléet av kampen för självständighet följer vi våra frihetshjältars väg.” Det var mottot på den Caracasdeklaration som grundade CELAC den 2 december 2011. Samma dag för 55 år sedan inledde kubanerna sin väpnade befrielsekamp mot USA-väldet.

”Nu, under stormakternas allvarliga ekonomiska kris måste vi här i Latinamerika och Karibien hålla ihop och samarbeta ekonomiskt, politiskt, kulturell och teknologiskt för att inte dras ned i krisen,” sade Chávez i sitt inledningsanförande.

För första gången samlas de 33 länderna söder om Rio Grande – gränsfloden mot USA - i en egen organisation. Det kanske mest anmärkningsvärda med CELAC är att detta uppnåtts även med de länder som utgör brohuvuden för USAs politik, bolag och militär som Colombia, Chile, Costa Rica och Mexiko, och Honduras med sin USA-stödda kuppregim.

Några röster

Argentinas president Christina Fernandez framhöll att CELAC inte var riktad mot någon. Colombias Juan Manuel Santos framhöll att regionen har vad världen behöver: ”energi, vatten och jordbruksmark. Med integration kommer vi att göra stor skillnad i hela världen.” Men han avfärdade FARC:s och ELN:s önskemål om att CELAC ska medla: ”Det är Colombias sak, jag är beredd att samtala om de visar att de menar allvar.”

När Hugo Chavez gav ordet till Honduras Lobo undrade

han hur hans vän, Honduras störtade president Manuel Zelaya mådde. ”Tack bra, han bad mig hälsa” svarade Honduras Lobo.

Ecuadors Rafael Correa ifrågasatte consensusprincipen och ville övergå till majoritetsbeslut. Det sköts upp till nästa toppmöte. Han drev också frågan om att lämna OAS: ”Det är inte möjligt att de latinamerikanska konflikterna ska behandlas i Washington av en partisk, USA-dominerad organisation.”

Brasiliens förre president Lula ringde och gratulerade och Kinas president Jintao skickade ett gratulationstelegram.

Se upp med USA

Raul Castro påminde om USA ständiga försök att undergräva regimer de inte gillar: kuppen i Venezuela 2002, utbrytningsförsöket i Bolivia 2009, militärkuppen i Honduras 2009, kuppörsöket i Ecuador 2010. ”Alla riktar sig mot ALBA-länderna. Jag kommer ihåg ett möte i Nicaragua, efter kuppen i Honduras. Jag vände mig till Correa och sa ”Du kommer att bli nästa”, och så blev det.

”Och USA fortsätter att hålla på oligarkerna och det transnationella kapitalet mot folkens rättigheter. USA begär ett allvarligt misstag som inte inser att Latinamerika och Karibien har förändrats och inte kan behandlas som förr (...) Vår del av världen har utropat sig som kärnvapenfritt område, vi bör sikta på att så snart som möjligt också sikta på att bli fria från utländska militärbaser, som ännu ett uttryck för vår identitet.”

forts sid 4

forts från sid 3

Ett regionalt block i en mångpolär värld

Caracasdeklarationen slår fast målsättningen att etablera sig som ett regionalt block i alla internationella sammanhang och bidra till att befästa en mångpolär värld: demokratisk, rättvis, i jämvikt och fred, befriad från kolonialismens och militära ockupationers gissel. FN-stadgan och folkrätten ska följas med fredlig konfliktlösning, respekt för ländernas självbestämmande. Hållbar utveckling i hela regionen prioriteras tillsammans med FNs Millenniemål och samarbete Syd-syd, inte bara inom regionen.

Försvar för demokrati ett villkor

Medlemmarna ska gemensamt arbeta för att ”bygga rättvisa, demokratiska och fria samhällen, med respekt för de olika vägar och medel som folken kommer att välja för att förverkliga de mänskliga rättigheterna, de demokratiska värdena och rättstatens principer”.

Deklarationen framhåller ursprungsfolkens och afrikaättlingarnas viktiga bidrag till kampen för självständighet och deras moraliska, politiska, andliga och kulturella bidrag till ländernas och nationernas identiteter

och demokratiska utveckling. CELAC ska främja samlevnaden mellan alla kulturer och folkgrupper och värna om ländernas mångkulturella karaktär, flernationella i några länder.

Chavez, Piñera, Castro

Stadgar antogs och en handlingsplan. Där slås fast var de kommande årliga toppmötena ska äga rum, uppenbarligen utvalda för att balansera de olika politiska riktningarna. Så efter detta första toppmöte i Caracas blir nästa, år 2012 i Santiago de Chile, och nästa år 2013 i Havanna. Mellan toppmötena leds CELAC av en trojka bestående av tre presidenter: avgående, fungerande, kommande. Så nu är det alltså Venezuelas, Chiles och Kubas presidenter som utgör ledartrojkan. När Ecuadors uttryckte sitt stöd för att toppmötet 2013 ska hållas i Havanna sa utrikesminister Patiño att Latinamerika har en ”historisk skuld” till Kuba: ”Det är att betala en historisk skuld till ett härdat folk som med enorma svårigheter och trots den fördärvliga USA-blockaden har lyckats att göra framsteg i bygget av ett annat samhälle.”